

Er Kirken for streng?

Alpha begravelsesbyrå hevder i mediene at Kirken i Stavanger er altfor streng og firkantet når det gjelder vår praksis ved gravferd. Det går særlig på sangvalg og musikk, der vi anklages for å ha lite fleksible holdninger.

DEBATT

Sigfred Sørensen
Prost i Ytre Stavanger

JEG VET IKKE HVILKEN KOMPETANSE og erfaring Alpha begravelsesbyrå besitter. De er det nyeste byrået som tilbyr sine tjenester i Stavanger. Jeg velger imidlertid å møte kritikken med et åpent sinn, og spør meg selv som leder av prestetjenesten i Ytre Stavanger: Er det virkelig tilfelle at Den norske kirke er lite åpen og imøtekommende overfor de pårørende?

JEG HAR ABSOLUTT et annet inntrykk. Det er nettopp når det gjelder vår bistand ved gravferd vi får de mest takknemlige tilbakemeldingene fra våre brukere. Prester og kantorer er opptatt av å lytte til de pårørendes ønsker og behov, og skape en avskjed med deres kjære som er preget av nærhet, verdighet og kvalitet. Jeg våger å påstå at vi legger ned mye arbeid og omtenksomhet i dette arbeidet.

Til nærhet og kvalitet i en gravferd, mener vi det hører levende musikk, ikke avspilling av cd-plater. Det som er ekte og umiddelbart, gir oss en helt annen opplevelse, og vi har mange strålende musikere og sangere her i Stavanger som kan framføre ulike musikk-sjangere. Når vi prester samtaler med de pårørende, prøver vi å veilede og gi gode råd, ut fra den innsikt og erfaring vi besitter. Det er heller ikke slik at vi avviser all bruk av cd, men prøver i tilfelle å sette den inn i en sammenheng.

DET KAN IMIDLERTID bli et problem dersom et begravelsesbyrå går ut over sitt ansvarsområde, som er avviklingen av de praktiske forhold ved begravelsen,

NOE EKSTRA: Levende musikk framfor cd-er, mener prost Sigfred Sørensen. «Det som er ekte og umiddelbart, gir oss en helt annen opplevelse, og vi har mange strålende musikere og sangere her i Stavanger som kan framføre ulike musikk-sjangere.» skriver han. Her Thomas Dybdahl, en av en rekke artister i St. Petri under Aftenbladet-journalist Kjetil Wolds begravelse sist sommer. (Foto: Jon Ingemundsen)

og forespeiler de pårørende andre løsninger enn prest og kantor kan innestå for.

En kirkelig gravferd har nemlig sine rammer. Det er en kirkelig handling, som selvsagt har et kristent innhold. Prest og kantor er forpliktet på en kirkelig begravelses særpreg, og kan ikke sette seg ut over de retningslinjer Kirken har for sin virksomhet. Dersom de pårørende ønsker andre rammer for gravfer-

Prest og kantor er forpliktet på en kirkelig begravelses særpreg, og kan ikke sette seg ut over de retningslinjer Kirken har for sin virksomhet.

andre kjøper det de trenger, og leier så ei livmor for å få dette barnet. Denne livmoren tilhører faktisk ei kvinne. Denne kvinnen har ingen rettigheter til sin egen kropp i disse ni månedene. Det blir sagt dette er en vinn/vinn-situasjon for begge parter, for de rike, vestlige får barnet, og den fattige surrogatmoren får penger til seg og sin familie. Men å bringe fram barn er og blir noe annet enn å yte arbeidskraft og få lønn for dette. Denne kyniske utnyttelsen av fattige kvinner reagerer vi i Ottar på. Og vi er glade for at et flertall av det norske folk ser maktmisbruket dette dreier seg om.

Vi er glade for at et flertall av det norske folk ser maktmisbruket dette dreier seg om.

den, som likner mer på det som Alpha begravelsesbyrå etterlyser, er det fullt mulig å velge andre enn Kirken til å arrangere denne.

DE ALLER FLESTE VELGER imidlertid Kirken tjenester; hele 93 prosent av alle gravferder er kirkelige. Det er faktisk langt flere enn vi har medlemmer. Jeg tolker det slik at det vi kan tilby, blir verdsatt, og at den nærhet, innlevelse og seriøsitet vi representerer, skaper en avskjed med den avdøde som de pårørende er takknemlige for.

Ved et dødsfall i familien er de pårørende i en sårbar situasjon, og mange følelser blir aktivert. Som kirke ønsker vi alltid å være nær livet og nær Gud, og på en omsorgsfull og inkluderende måte legge til rette for god bistand, både i den mørkeste sorg og i den høyeste glede.

DET ER IKKE RART det er land i den tredje verden hvor dette foregår. I USA eller Engeland koster en surrogatmor 10.000–15.000 US dollar, i India betales det en femtedel av prisen. I India har ikke disse kvinnene noen juridiske rettigheter, i motsetning til andre steder. Derfor er det mindre risiko for dyre rettssaker om surrogatmoren vil beholde barnet sitt.

VI SER EN SAMMENHENG mellom å kjøpe en livmor og å kjøpe kvinners kropp i prostitusjonen eller i den store pornoindustrien. Kampen mot salg av kvinnekroppen må alltid være kvinnebevegelsens fokus, og vi varsler om og krever handling i forhold til disse realitetene. Vi ber folk om å våkne opp, og ikke lulle seg inn i illusjoner om solidaritet når det handler om utbytting.

Aldri balanse i Gaza-krigen

Harry Jess forsøker i Aftenbladet 6. april å skape balanse i Gaza-krigen. Den konflikten kan *aldri* bli balansert! Verdens tredje største militærmakt mot steinkastende frihetskjemper.

Kristenfolket kaller dem terrorister. I Norge var frihetskjemper folkets helter i årene 1940–45. Forsvar er ikke terror!

Jeg skal prøve å sette det i perspektiv: Hvis naboen skjøt med sprettert mot meg fordi jeg hadde stjålet en del av tomta deres, ville jeg gått på *dem* – ikke rasert hele Stavanger.

Kanskje Harry Jess kan lese om David og Goliat i verdens tykkeste eventyrbok? Sionistene herjer som de vil – vel vitende om at verdenssamfunnet glemmer. Deir Yassim er dessverre glemt blant folk flest, men vi må ikke glemme Gaza og sionist-overgrepene der. Sionisme = krig. Sionisme er verdens ulykke.

**Ernst Magne Rønneberg,
Hafrsfjord**

” La oss forsøke å leve slik at selv begravelsesagenten synes det er sørgelig at vi dør.

Mark Twain

Oljesand, klimakatastrofe og regjeringens ansvar

Informasjonsdirektøren i Statoil i Nord-Amerika, Ola Morten Aanestad, mener at Statoil skal komme fram til en oljeutvinning fra oljesand med omtrent like store utslipp av CO₂ som ved vanlig oljeutvinning. Dette uttaler han i Aftenbladet 6. april i en artikkel om Besteforeldreaksjonen mot Statoils oljesandprosjekt. Med dette prøver han å få prosjektet i Canada til å fortone seg som rene miljøtiltak.

Det kan tenkes at Statoil når sitt mål, det kan også tenkes at de vinner rettssaken om lokale miljøproblemer knyttet til prosjektet. Like fullt vil prosjektet bli stemplet hardt av våre etterkommere, trolig som en stor forbrytelse gjort mot menneskeheten. Men anklagene vil ikke bli rettet mot Statoil, som driver business etter dagens lover, men mot den norske stat. La meg forklare:

Skal vi stabilisere klimaendringene for å unngå farlige klimaendringer, som blant annet kan føre til mange meters stigning av havnivået, må faktisk det meste av ubrukte kilder for fossilt drivstoff forbli i jorda. Spesielt viktig er det å forby bruk av ukonvensjonelle kilder som oljesand, som fins i enorme mengder, og som til nå omtrent ikke er blitt brukt. Starter verden å bruke oljesand, er klimakatastrofen en sikker konsekvens, viser ny forskning.

Dette vet vår regjering, men likevel har den ikke mot til å stoppe Statoil og arbeide for et internasjonalt forbud mot utnyttning av ukonvensjonelle kilder. Slik svikter den våre barnebarn grovt.

Den internasjonalt ledende klimaforskeren James Hansen ved Nasa finner at ikke bare må det bli forbud mot kilder som oljesand, men også mot bruk av kull og leting etter nye kilder for petroleum. Statoil må derfor snu sin virksomhet mot å skape samfunn uten bruk av fossilt drivstoff.

Sigbjørn Grønås, professor emeritus i meteorologi, Universitetet i Bergen og aktiv i Besteforeldreaksjonen

Retting

I fredagsavisen kommenterte debattredaksjonen, under eit innlegg av Albert Johnsen frå Nordsjødykker Alliansen, at Aftenbladet ikkje hadde brukt ordet *menneskedykker* på trykk. Det stemmer, ifølgje tekstarkivet. Men dette er likevel ikkje rett, for i ein artikkel på nynorsk 30. mars vart ordet *menneskedykkar* brukt. Vi er leie for denne feilen.